

La Humanitat

Any III : Núm. 408
Barcelona, dimecres, 1 de març de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

No és cert que el Sr. Pi i Sunyer hagi presentat la dimissió

Ahir, al Parlament, circulà el rumor, que podria ésser que interessés a algú, que el conseller delegat senyor Carles Pi i Sunyer, havia presentat la dimissió del càrrec.

Els diaris del matí, han desmentit l'esmentat rumor, però alguns, han interpretat malament les paraules del senyor Pi i Sunyer referents a aquest afer, per la qual cosa, aquest matí, ha fet cridar els periodistes al seu despatx oficial de la Generalitat i ha puntualitzat com segueix:

—La forma —ha dit— com han estat recollides en alguns diaris les paraules de contestació a les preguntes que ahir em feren els periodistes als passadissos del Parlament, m'obliga a fer un aclariment, perquè aquestes qüestions en les quals hi juguen tants de matisos cal explicar-les amb absoluta claredat, i perquè a més de la versió recollida en podria sortir la impressió d'un cert envaniment personal, per la solució donada a l'afer discutit, que fóra tan pueril com infonamentat, ja que la seva solució ha resultat dels acords de la majoria a la qual el Govern deixà la fixació del criteri sobre els punts debatuts.

En ésser-me preguntat ahir pels periodistes si eren certs els rumors que circulaven de què havia dimitit a causa de la solució donada a la delegació de les funcions presidencials, i en negar-ho, vaig afegir, per raonar el desmentiment, que precisament una de les consideracions de més pes que em mogueren a acceptar el càrrec de Conseller Delegat fou l'esperança que per la meua significació poc acusada en el si del partit, podria facilitar l'obtenció d'una solució de concòrdia, i que per tant, mai la consecució d'aquest resultat podria ésser per mi causa de molèstia, ans al contrari, de veritable complaença. Fou senzillament aquesta, i sense major abast, la contestació a la pregunta concreta que van fer-me els periodistes sobre la meua impressió personal respecte la solució donada a la delegació de les funcions presidencials que ha de fixar-se en el projecte d'Estatut interior.

Després d'aquestes paraules, ha dit el senyor Pi i Sunyer que durant tota aquesta setmana hi haurà sessions al Parlament català.

A preguntes dels periodistes, ha dit que malgrat d'ésser convenient que tots els diputats catalans siguin a Madrid, no per això s'ha de deixar abandonat el Govern de la Generalitat, per la qual cosa ni ell ni els senyors Mies i Casals sortiran de Barcelona, i és probable que ho facin aquesta nit els senyors Gassol i Dençàs, car el senyor Selve ja marxà ahir, al vespre.

Ha donat seguidament compte del Consell d'abans d'ahir, en el qual —ha dit— es presentaren gran quantitat d'assumptes de tràmit.

En el Consell que se celebrà ahir, a la tarda, el senyor Coromines donà compte de l'estat de les gestions portades a cap a Madrid referents al traspass de serveis.

El senyor Franchy Roca creu que la solució del moment polític, fóra la formació d'un Govern que representés tots els grups republicans, excepció dels socialistes

Madrid, 1. — El senyor Franchy Roca ha estat preguntat avui novament sobre el moment polític, i ha dit:

—Cal cercar la cordialitat entre tots els grups autènticament republicans. Crec que una solució bona fóra la formació d'un gabinet d'homes nous, representants de tots els grups republicans, amb l'amplitud que les circumstàncies aconsellen al qui rebí l'encàrrec de formar govern en el cas que és produís una crisi. I si calia la col·laboració governamental dels socialistes, sol·licitar-la, encara que crec que seria millor, fins i tot per als mateixos socialistes, que el gabinet es formés sense ells, i comptant amb l'assistència del grup obrer, amb el seu recolzament parlamentari i amb una col·laboració generosa tot pensant en la salut de la democràcia.

Aquesta solució, naturalment, per tal que el Govern que pugés pogués

conviure amb aquestes Corts, mentrestant que s'aproven les lleis que la Constitució mana i confia a les Constitucions.

La Petita Entesa no conté cap clàusula d'ordre militar ni d'índole secreta

Ginebra, 28. — La Petita Entesa comunica l'escrit següent:

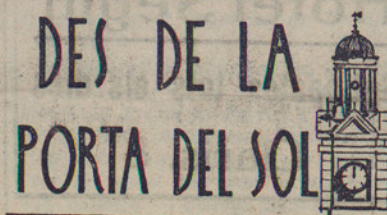
—Amb motiu de les declaracions fetes darrerament al Parlament italià i notícies publicades per la premsa italiana relatives a suposades clàusules militars en el Pacte d'organització de la Petita Entesa, la Secretaria d'aquesta organització ha de fer constar que l'esmentat Pacte no conté cap clàusula d'ordre militar ni d'índole secreta.

PERE COROMINES

Conceller de Justícia i Dret, que ahir, al Parlament de Catalunya, llegí un projecte de llei concedint una pensió anual vitalícia de tres mil pessetes a l'obrer Sebastià Sunyer i Gabaldà, un dels que sofriren tortures al castell de Montjuïc, en l'època de Portas i Marzo

Heus ací un gest noble i digne

(RETAULE GROTESC)

En un telegrama enviat des de Barcelona ens assabentem que l'anarquista Rafael Torres Escartín, que fou condemnat per l'assassinat del cardenal Soldevila a Saragossa, s'ha escapat del manicomi de Reus.

Naturalment, deu haver-se fugat per miracle.

***
Els cavernícoles del Parlament han estat cridats per l'alta clerecia per tal de recomanar-los la defensa dels drets catòlics, la qual cosa vol dir combatre el projecte de Congregacions religioses.

***
Els han ofert uns quants milions d'indulgències plenàries si dit projecte de llei no s'aprova. Els capellans cobren en pessetes i paguen amb indulgències. De caritat en fan poca, perquè diuen que ara tot s'ho necessiten per a ells, i quan en fan, en compte de pa reparteixen resignació cristiana i uns quants cabassos d'indulgències.

***
Les dretes, les dretes monàrquiques i dictatorials, no poden amagar la seva simpatia per Hitler. El dictador alemany els té el cor robat.

***
La premsa de dreta ha comentat amb to alarmista i indignat la crema del Reichstag pels comunistes. Es el que ells diuen. ¿Per què els comunistes han cremat el Reichstag? Perquè estan descontents de Hitler. I ¿per què estan descontents? Perquè Hitler defensa la clerecia, l'ordre i la família. I la conclusió que fan és que el moment polític a Alemanya és perillós, car pot ocasionar una reacció comunista.

***
A les dretes espanyoles els convé no perdre de vista aquest exemple. També a Espanya és l'hora de les esquerres.

***
La Nació, el periòdic fundat pel dictador i pagat per l'Estat, publica, en grans titulars, la notícia d'una projectada entrevista entre Hitler i Musolini.

***
La Nació deu recordar, en aquesta ocasió, aquella famosa conversa tinguda per Primo de Rivera amb el dictador italià i de la qual va sortir-ne aquell famós pacte secret. La Nació deu pensar: ¿Quins temps més feliços aquells!

Davant la proposició de censura a les Corts COMENTARIS DE PREMSA

El diari "Luz", de Madrid, hi fa el següent comentari:
"Otra vez reaparecerán los sucesos de Casas Viejas en la discusión del voto de censura. ¿Qué proponen sus firmantes? Proponen al Congreso que declare que "la represión realizada en Casas Viejas infiere a la República un daño que no puede quedar impune ni falta de reparación, que la responsabilidad de esa forma de represión no puede imputarse al régimen, que los altos intereses de la patria y de la República exigen con imperiosa urgencia del Gobierno una confesión del error cometido y una inmediata rectificación de conducta". No hay congruencia entre la dureza de estas declaraciones con las producidas por los jefes de oposición en la misma Cámara. Decía el señor Botella, primer firmante de la proposición: "No puedo sospechar la existencia de órdenes directas ni indirectas encaminadas a producir los sucesos lamentables de Casas Viejas." El señor Maura: "Nadie puede culpar al Gobierno." El señor Iranzo: "Al Gobierno no le cabe responsabilidad directa ni indirecta por los sucesos de Casas Viejas." El señor Martínez Barrios reducía el error a la ignorancia de los sucesos, a la contradicción supuesta entre la actitud del Gobierno en el primer debate y el segundo. Y sin embargo, el voto de censura, en la vaguedad de su redacción —no acusa más que por rodeos—, implica una imputación de la responsabilidad más directa que puede atribuirse a un Gobierno. Sería la mayor injusticia imaginable que un Gobierno, unos hombres, unos partidos, cuya falta de responsabilidad directa e indirecta se declara, cayeran como responsables de los sucesos ante la faz del país sin serlo, simplemente porque los afanes y las ambiciones políticas se han agarrado a este hecho para apoyar en él su palanca. Es lo que deben considerar los diputados, sobre todo los de la mayoría, al debatirse y votar la proposición de censura."

Per la seva part, "El Sol" ho planteja d'una manera ben clara:
"El coro de lamentos y de declaraciones contundentes que recibí a los parlamentarios treinta y tantos días después de los sucesos, debí saludar a todos los visitantes anteriores. No fué así. Evidentemente, no fué así. ¿Por qué? Lo natural es que hubiera ocurrido justamente lo contrario. Aunque un dolor tan grande no se extinga en un mes, es lógico que en los primeros días sea más vivo y sus reacciones más violentas. Todos callan. ¿Por qué callan? Nadie les impide hablar. ¿Por qué no hablan? No se ha establecido ningún tipo de censura. Periodistas de toda índole y condición han ido y han venido, y sin que se les pusiera traba alguna, han contado en sus periódicos su verdad. Pero estas verdades no se parecen en nada unas a otras. Sin embargo, a medida que pasa el tiempo, los detalles se agravan hasta culminar en las versiones de los miembros de la Comisión extraparlamentaria, que son semejantes entre sí porque, en realidad, son una sola. Y produce el efecto como si al desembocar en ésta hubiese encontrado, tras de muchos tanteos, la forma perfecta.

El asunto de Casas Viejas sigue por esto en pie. No enjuiciamos; pero mientras no se contesten las preguntas explícita o implícitamente formuladas en estas líneas, no hallará solución en nuestra conciencia. Y quisieramos que no la hallara tampoco en la del país. Han hablado hasta ahora los acusadores. Falta que hablen los acusados. Sólo entonces se podrá lanzar la sentencia definitiva."

I "El Diluvio" combat l'imperi del tòpic amb el següent comentari justíssim:

"Ese procedimiento de producir crisis respondía a una mecánica caciquil, que la dictadura y el absolutismo de Alfonso XIII desbarataron y que la República ha acabado por arrinconar.

—El caelque soy yo —les dijo el felón máximo a los feloncillos provinciales y locales. Y se puso a fabricar ministros y Gabinetes, como quien fabrica buñuelos.

Con la República el amo es el pueblo y en representación de éste la mayoría parlamentaria. De manera que mientras haya un Gobierno que tenga mayoría en las Cortes y no rehuya la consulta electoral, no se puede hablar razonablemente de dictadura y de crisis.

De crisis, porque en buena democracia sólo pueden producirlos los votos. Y de dictadura, porque el imperio de la voluntad general sólo lo es para los que quisieran suplantarla por la suya particular."

EL MOMENT POLITIC

A la reunió de la minoria radical-socialista no han assistit els dos ministres

Madrid, 1. — La confusió del moment polític s'accentua. Corren avui també els més diversos rumors. Un d'ells indicava que avui mateix presentarien la seva dimissió els dos ministres radical-socialistes i, segons uns altres, dimitiria, solidaritzant-se amb llurs companys de Mines, Indústria i Agricultura, el director general de Presons, senyor Sol.

A un quart d'una de la tarda s'ha reunit, a la Secció Cinquena del Congrés, la minoria radical-socialista, havent desvetllat aquesta reunió extraordinària expectació.

Hem pogut conversar breus moments amb el senyor Segòvia, secretari particular del ministre de Justícia.

Li hem indicat que la reunió de la minoria havia causat molta expectació.

—Doncs no hi ha per què —ens ha contestat—. La reunió que celebra avui la minoria radical-socialista és la de tots els dimecres i no té cap importància especial. Els ministres del Partit no assistiran a la reunió, mentre no ho cregui convenient la minoria, i, en tal cas, se'ls cridaria. Però no hi ha res que permeti creure que hagin d'ésser cridats.

—Però no podreu per menys —insiuem— de tractar de la situació política.

—Naturalment; com tractem sempre de política, més o menys, quan ens reunim.

—Però és que es diu —insistim— que els dos ministres del Partit han decidit presentar la dimissió avui mateix.

El senyor Segòvia somriu i exclama:

—Però, qui ho diu? Tot el contrari. No m'explico com poden córrer aquestes fantasies. Si el senyor Domingo hagués tingut la intenció de dimitir no s'hauria molestat a nomenar els nous directors generals del seu Departament ahir, per a dimitir avui.

Alguns diputats radical-socialistes s'han apropiat al senyor Segòvia i això ens ha donat ocasió per a parlar de les condicions dels nous directors generals.

Moreno Galvacho afirmava que el senyor Tortuero Barreneche és home de positiva vàlua. Igualment ens ha dit que els senyors Botella Pérez i Marc Cano valien molt.

Hem preguntat, per últim, al senyor Segòvia si era certa la dimissió del director general de Presons, senyor Sol, i ens ha dit que no hi havia tal dimissió ni creia que hi fos. El senyor Sol es troba en viatge d'inspecció per Sevilla i Múrcia i no retornarà a Madrid fins demà o el divendres.

Detenció d'un extremista

Ha estat detingut, a Gavà, Joan Fernández Giménez (a) "El Engrasador", de 33 anys, de Bulla (Múrcia), suposat complicat en l'anunciat complot contra la fàbrica Fradera.

L'esmentat individu fou detingut anteriorment amb motiu del conflicte a la fàbrica Rocalla, on treballava.

LA REPUBLICA CONSTRUCTIVA

La bestiola cavernícola: — Però, què és el que et proposes? ¿Fertilitzar els cervells amb les escoles i els camps amb l'aigua? ¿Adén les tradicions que jo he defensat amb les ungles i les dents!...